

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2010. április 28.)

a „Mezőgazdaság, élelmiszer-biztonság és éghajlatváltozás” című közös kutatási programozási kezdeményezésről

(2010/253/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 181. cikkére,

mivel:

- (1) A mezőgazdasági és az erdészeti ágazatot nagymértékben érinti az éghajlatváltozás, hiszen ezek közvetlenül függenek az éghajlati feltételektől, ugyanakkor pedig az uniós mezőgazdaságból származó kibocsátás aránya a globális üvegházhatású gázkibocsátásnak kb. 14 %-a.
- (2) Az éghajlatváltozás a mezőgazdaság előtt álló egyik legfontosabb kihívás a világ népességének élelmezését illetően, a népesség 2050-re ugyanis várhatóan 9 milliárd főre növekszik.
- (3) A globális élelmiszerigény 2030-ra várhatóan 50 %-kal nő, 2050-re pedig megkétszereződik, ráadásul ez időben egybeesik a nem élelmezési célú biomassza iránti igény várhatóan erős növekedésével.
- (4) A mezőgazdaság és az erdészet nem élelmezési célú biomassza iránti igénye erősen növekszik, más ágazatok mérséklési erőfeszítései és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás igénye miatt.
- (5) Egyes alapvető élelmiszerek esetében csökkent a globális készletek mennyisége, és egyre gyakoribbá válhat az élelmiszerárak magasba szökése – a 2008-ban tapasztaltakhoz hasonlóan –, ha a növekvő keresletet a kínálat nem képes megfelelően fedezni.
- (6) Az éghajlatváltozás érintheti a terméshozamot, az állat-állomány-gazdálkodást és a termelési helyszíneket is, emellett pedig jelentős következményekkel járhat a mezőgazdasági üzemek bevételeire, a földhasználatra és a vidéki gazdaságokra nézve az Unió egyes részein.
- (7) A trópusi és szubtrópusi – főleg a szubszaharai Afrikában található – országok mezőgazdasági ágazatát különösen fenyegeti az éghajlatváltozás, és az ezekben a régiókban bekövetkező jelentősebb élelmiszerválságok Európára is kihatnak.
- (8) Összehangolt intézkedések szükségesek annak megakadályozása érdekében, hogy az említett kockázatok együttesen visszafordíthatatlan károkat okozzanak, és hogy a változó éghajlati feltételek mellett is fenntartható élelmiszer-ellátást lehessen megvalósítani.
- (9) Ez a közös programozási kezdeményezés a közös agrárpolitika fejlődése szempontjából is fontos.
- (10) A Versenyképességi Tanács 2009. december 3-i ülésén elismerte, hogy a „Mezőgazdaság, élelmiszer-biztonság és éghajlatváltozás” olyan terület, ahol a közös programozás jelentős hozzáadott értéket teremthet a kutatás területén folytatott jelenlegi, széttagolt tagállami erőfeszítésekhez képest. Ezért következtetéseket fogadott el, amelyekben elismerte, hogy a témát illetően közös programozási kezdeményezést kell indítani, és felkérte a Bizottságot arra, hogy vegyen részt ennek elkészítésében. A Tanács megerősítette továbbá, hogy a közös programozás folyamatát a tagállamok irányítják, a Bizottság pedig előmozdítóként vesz benne részt.
- (11) A mezőgazdasággal, az élelmiszer-biztonsággal és az éghajlatváltozással kapcsolatos kutatás közös programozása biztosíthatja az említett területen a készségek, a tudás és az erőforrások összevonását, az élelmiszer-biztonság kihívásával és az éghajlatváltozás, a világ népességének növekedése és az élelmiszerek és a nem élelmiszerek iránti igény jelentette kockázatokkal foglalkozó kutatások előmozdítása céljából is.
- (12) Az ebben az ajánlásban megállapított célok megvalósítása érdekében a tagállamoknak együtt kell működniük a Bizottsággal olyan lehetséges bizottsági kezdeményezések azonosításában, amelyek segítséget nyújthatnak a tagállamoknak a stratégiai kutatási menetrend kidolgozásában és végrehajtásában. A tagállamoknak emellett együtt kell működniük az Agrárkutatási Állandó Bizottsággal a közös programozási tevékenységek és a tágabb értelemben vett kutatási menetrend összehangolása biztosításának érdekében.

- (13) Annak érdekében, hogy a Bizottság jelentést tudjon tenni az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, a tagállamoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a Bizottságnak a közös programozási kezdeményezéssel kapcsolatosan elért eredményekről,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy dolgozzanak ki közös elképzelést arra vonatkozóan, hogy az uniós szintű kutatás területén folytatott együttműködés és koordináció hogyan segíthet az élelmiszer-biztonság kihívásának és az éghajlatváltozás, a világ népességének növekedése, továbbá az élelmiszerek és a nem élelmiszerek iránti igény jelentette kockázatoknak a kezelésében.
 2. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy dolgozzanak ki – az éghajlatváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásaihoz való igazodást és azok enyhítését tartalmazó – közép- és hosszú távú kutatási szükségleteket és célkitűzéseket megállapító közös stratégiai kutatási menetrendet az élelmiszer-biztonság területén. A stratégiai kutatási menetrendnek célszerű tartalmaznia egy olyan végrehajtási tervet, amely megállapítja a prioritásokat és a határidőket, és pontosan meghatározza a stratégiai kutatási menetrend végrehajtásához szükséges fellépéseket, eszközöket és forrásokat.
 3. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy a stratégiai kutatási menetrendbe és a végrehajtási tervbe építsék be a következő intézkedéseket:
 - a) a vonatkozó nemzeti programokkal és kutatási tevékenységekkel kapcsolatos információk meghatározása és megosztása;
 - b) a közös előrejelzések és technológiaértékelési kapacitások megerősítése, a kialakuló és az új kockázatok folyamatos nyomon követése és az azokról való rendszeres beszámolás biztosítása érdekében;
 - c) az információk, az erőforrások, a bevált gyakorlatok, a módszerek és az iránymutatások megosztása;
 - d) azon területek vagy kutatási tevékenységek meghatározása, amelyek esetében az összehangolás, a közös ajánlati felhívások vagy pedig az erőforrások összevonása előnyösek lehetnek;
 - e) a d) pontban említett területeken folytatandó közös kutatással kapcsolatos eljárások meghatározása;
 - f) adott esetben a meglévő kutatási infrastruktúrák megosztása vagy új eszközök kialakítása;
 - g) a tudás, az innováció és az interdiszciplináris módszertani megközelítések exportálása és terjesztése Európa és a világ más részeire, továbbá a kutatási eredmények hathatós felhasználásának biztosítása Európa versenyképességének fokozása és a politikák szakszerűbb kialakítása jegyében;
 - h) a jobb együttműködés ösztönzése az állami és a magán-szektor között, továbbá nyílt innováció az egyes magán-szektorbeli ágazatok között;
 - i) az uniós fogyasztók és az agrár-élelmiszer-ipari ágazat változó igényeinek figyelembevétele a kapcsolódó programok célkitűzéseinek megállapításakor.
4. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy hozzanak létre a mezőgazdaság, az élelmiszer-biztonság és az éghajlatváltozás területén közös irányítási struktúrát, amelynek feladata az együttműködésre és a koordinációra vonatkozó közös feltételek, szabályok és eljárások megállapítása, valamint a stratégiai kutatási menetrend végrehajtásának nyomon követése.
 5. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy hajtsák végre közösen a stratégiai kutatási menetrendet, többek között nemzeti kutatási programjaik vagy más nemzeti kutatási tevékenységek útján.
 6. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt a Bizottsággal olyan lehetséges bizottsági kezdeményezések felderítése érdekében, amelyek segítséget nyújthatnak a tagállamoknak a stratégiai kutatási menetrend kidolgozásában és végrehajtásában, továbbá a közös programoknak az e területet érintő egyéb uniós kezdeményezésekkel való összehangolásában.
 7. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt a Bizottsággal annak megvizsgálásában, hogy a gazdálkodó közösség és más érdekelt felek hogyan vonhatók be az elért eredmények alkalmazásába, továbbá annak átgondolásába, hogy a közös programozási kezdeményezés miként integrálható a legjobban a közös mezőgazdasági politika fejlesztésébe.
 8. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt a Bizottsággal valamennyi fontos innovációs politikai eszköz alkalmazásában a kutatási eredmények termékekké és szolgáltatásokká való alakításának előmozdítása céljából, ideértve különösen azt, hogy valamennyi innovációs lehetőséget a kis- és középvállalkozások – többek között a mezőgazdasági termelők – rendelkezésére bocsássanak.

9. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt a Bizottsággal a témával kapcsolatosan a megfelelő nemzetközi szintű szervekkel vagy csoportokkal folytatott konzultáció és együttműködés lehetséges formáinak megvizsgálásában.
10. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt az Agrárkutatói Állandó Bizottsággal a közös programozási tevékenységek és a tágabb értelemben vett kutatási menetrend összehangolása biztosításának érdekében.
11. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy rendszeresen tegyenek jelentést a Bizottságnak a közös programozási kezdeményezéssel kapcsolatosan elért eredményekről.

Kelt Brüsszelben, 2010. április 28-án.

a Bizottság részéről

Máire GEOGHEGAN-QUINN

a Bizottság tagja
